

Міністерство освіти і науки України

Тернопільський національний економічний університет

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з

«Економічної теорії»

на тему:

«Інфляція в Україні: аналіз динаміки та фактори впливу»

Студентки 2-го курсу групи ЕУП-21

Хоми У. А.

Науковий керівник:

д.с-г.н.,професор Длугопольський О. В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

м. Тернопіль – 2018 р.

План

Вступ

1. Зміст інфляції як макроекономічного явища.
2. Моделі інфляційних процесів.
3. Аналіз інфляційних процесів в сучасній Україні (2010-2018 рр)
4. Причини залагодження інфляції Україні та засади антиінфляційної політики.

Висновки

Список використаної літератури

Вступ

Одним із неодмінних атрибутів грошового обігу в країнах, де основу суспільного виробництва складає ринкова економіка, є інфляція. Це явище, власне кажучи, супроводжувало товарне виробництво на всьому історичному шляху його розвитку, але з особливою частотою і негативними наслідками для економіки інфляція стала проявлятися у ХХ столітті, коли країни перейшли до паперово - грошових систем. Інфляція як явище охоплює практично всі напрямки і сфери виробництва і може призводити до дуже гострої соціальної напруженості у суспільстві. Прикладом є Німеччини початку 20 - х років, Югославія - в кінці 80 - х років, Україна - на початку 90 - х років минулого століття. Водночас значна за своїми масштабами інфляція підриває економічні позиції держави, ослаблює її роль у світовому поділі праці.

Проте в останні десятиліття в розвинутих країнах капіталізму вдалося розробити систему заходів державного регулювання, яка, не усуваючи самого явища, все ж дозволяє стримувати інфляційні процеси і певною мірою управляти ними. Це ж саме і стосується України.

Об'єктом дослідження є макроекономічна система держави, та всього світу.

Предмет дослідження: інфляція в Україні і методи її стабілізації.

Мета дослідження: аналіз динаміки та причини інфляційних процесів, а також шляхи оптимізації інфляції в Україні.

Розділ 1

Зміст інфляції як макроекономічного явища

Під поняттям інфляції розуміють як диспропорцію між різними сферами господарства (попитом та пропозицією, доходами і витратами держави, грошовою масою в обігу та потребами господарства в коштах). Інфляція виникає тоді, коли підвищується загальний рівень цін і гроші знецінюються.

Термін інфляція (від лат. Inflation - надування) вперше вжили в Північній Америці, під час громадянської війни в середині XIX століття, а згодом його почали використовувати в Англії, Франції. Інфляція виникла дуже давно, тоді, коли з'явилися перші паперові гроші [1]. Вона незмінно пов'язана з функціонуванням грошей. Термін широко розповсюдився після першої світової війни, а остаточно був введений в обіг після другої світової війни. Інфляційні процеси часто виникали під час війн, епідемій, стихійних лих та тривалих неврожаїв. Інфляція виникає, коли в обігу знаходиться надлишкова кількість грошей. Це веде їх до знецінення, гроші стають дешевшими, а ціни зростають. Під час інфляції гроші знецінюються по відношенні до золота, іноземної валюти та товару.

Інфляція характеризується зростанням цін (роздрібних, гуртових і т.д.), перевищенням платіжного попиту над пропозицією внаслідок зростання доходу населення і підприємств над випуском товарів, товарним дефіцитом, бюджетним дефіцитом.

Через надмірні інвестиції в апарат управління та армію, скороченням асортименту дешевого товару на користь дорогого. При розгляді цієї теми також потрібно звернути увагу на інфляційні очікування, тобто очікування на подальше зростання цін господарськими суб'єктами. Розрізняють та раціональні інфляційні очікування. Крім інфляції, існують також визначення поняття дефляції і дезінфляції.

Розділ 2

Моделі інфляційних процесів

Крім інфляції існують ще поняття дефляції та дезінфляції.

Дефляція – це безперервне зниження загального рівня цін на товари [6].

Дезінфляція – уповільнення темпів інфляції [6].

Залежно від темпів зростання розрізняють: повзучу, помірну, галопуючу та гіперінфляцію [12].

Повзуча інфляція – характеризується тим, що маса грошей в обороті прискорюється без помітного підвищення цін, тим самим не перевищує однозначне число, для прикладу 4 – 7%.

Помірна інфляція – є особливою тим, що коливання її сягає в межах 5- 20%, вона стає відчутною для економічних суб'єктів і потребує адаптаційних заходів. Для цього підприємці вдаються до значного підвищення цін на свої товари, тим самим покупці починають нести додаткові витрати. Саме тому така інфляція призводить до порушення рівноваги на всьому ринку.

Галопуюча інфляція – зростання цін сягає близько 50-100% на рік. Вона характеризується непередбачуваним і неймовірним зростанням цін, що вкрай негативно впливає на економіку.

Гіперінфляція – це зростання цін більш ніж на 100%.

Ця стадія характеризується втратою грошей своїх функцій, зникненням купюр низьких номіналів, а також поширення бартерних операцій. Вона є найбільш згубною для економіки країни.

Розрізняють інфляцію й за місцем її розповсюдження:

- локальна інфляція (ріст цін в межах однієї країни);
- світова інфляція (ріст цін в багатьох країнах світу).

Виділяють два види інфляції: інфляцію витрат та попиту.

Інфляція витрат (пропозиції) виникає з тиском на ціни, коли зростають виробничі витрати. Насамперед, внаслідок зростання заробітних плат, цін на електроенергію і інші ресурси, падіння продуктивності праці. У цьому випадку, щоб зберегти обсяги виробництва і пропозиції на попередньому рівні, потрібно піднімати оплату праці, тим самим стимулювати зростання попиту. Якщо не підвищувати заробітних плат, відповідно це призведе до скорочення виробництва і приведе до виникнення «зайвого» попиту, який і спровокуватиме збільшення цін.

Для прикладу гіперінфляція в Україні 1992 – 1994 р. призвела до підняття цін за електроенергію (особливо імпорту), поширення страйків (шахтарів, працівників електротранспорту), падіння рівня виробництва безліч підприємств (на 10-20%). Інфляція витрат породжує інфляційну психологію. Люди вважають, що інфляція буде наростати і далі, тому вони вимагають нарахування вищої оплати праці.

Інфляція попиту виникає внаслідок тиску на ціни з боку грошей, а точніше при великій їх пропозиції банками. Її також називають монетарною інфляцією. Вона є не менш небезпечною, адже формується надлишковий попит в країні і це веде до зростання цін.

Також розрізняють збалансовану і незбалансовану інфляцію. При збалансованій інфляції ціни ростуть помірно на всі товари і послуги, а при незбалансованій ціни можуть зростати по – різному на різні види товару.

Інфляція є основним індикатором, що показує макроекономічну нестабільність. Для вимірювання рівня інфляції використовують низки показників, серед них: індекс споживчих цін, норма інфляції, темп інфляції, темпи зростання та приросту інфляції, індекс Пааше.

Процес інфляції є складним, багатограним і він точно відображає всі основні проблеми і суперечності економіки. Сучасні економісти виділили 3 основні проблеми, які приводять до дисбалансу економіки і приводять до інфляції:

- Вплив державної монополії на емісію грошей і зовнішню торгівлю;
- Профспілкова монополія (визначає зайнятість і рівень заробітних плат);
- Монополія найбільших фірм на витрати виробництва і ціни;
- Некономічні чинники (війни, революції)

Відомий економіст В. Новожилов, сказав, що так звана «ахіллесова п'ята» інфляції це те, що дуже важко пристосувати кількість грошей до кількості виробництва товарів. Гроші виготовити є дуже легко, це і є великою спокусою для тих, хто має право їх створювати. Гроші не мають точки насичуваності, але при надлишку вони не варті нічого.

Інфляція в цілому негативно впливає на економіку країни: знижуються обсяги виробництва, поширюється спекуляція, зменшуються фінансові ресурси держави, обмежуються кредитні ресурси, капітал переходить з виробництва в торгівлю, де швидший обіг капіталу та вищий прибуток. Виникає соціальне напруження, тому що інфляція зменшує доходи, відповідно і погіршує рівень життя населення. Вказані стадії інтенсивності інфляційного процесу суттєво відрізняються одна від одної, насамперед індексом щорічного зростання цін, темпами спаду рівня виробництва та продуктивності суспільної праці, неконтрольованим перерозподілом національного доходу та національного багатства на шкоду абсолютної більшості населення.

Кожна із стадій розрізняється також співвідношенням темпів зростання емісії паперових грошей і темпів знецінення грошової одиниці.

Пом'якшити негативні соціально-економічні наслідки інфляції можливо лише в разі ефективного регулювання рівня інфляції, розробки науково обґрунтованої антиінфляційної політики.

Розрізняють прогнозовану й непрогнозовану інфляцію. Особливу загрозу становить непрогнозована інфляція, у подоланні якої значну роль відіграє правильно визначена, зважена антиінфляційна політика.

Також важливо, що інфляція знецінює збережені кошти громадян. Деякі науковці також схиляються до думки, що інфляція в деяких випадках є корисною для економіки. Дехто стверджує, що чим більша інфляція, тим нижчий рівень безробітних в країні. Помірна інфляція дає змогу збільшити обсяг національного виробництва у фазі піднесення.

Розділ 3

Аналіз динаміки та причини інфляційних процесів в Україні

Причини виникнення інфляційного процесу надзвичайно різноманітні. Деколи буває важко визначити, що саме викликало інфляцію в конкретному випадку. У сучасній економіці інфляція виникає як наслідок цілого комплексу причин, який підтверджує, що інфляція є не тільки грошовим явищем, але й економічним та соціально-політичним феноменом. Інфляція є основним дестабілізуючим чинником ринкової економіки. Для економіки кожної країни вона є небезпечним процесом, який негативно впливає на фінансову і економічну системи. Вона відображає зменшення купівельної спроможності грошових коштів і спотворює фінансову «реальність» виробництва і споживання, робить складнішою процедуру обліку доходів і витрат населення, оподаткування. Інфляція впливає на перерозподіл доходів між господарюючими суб'єктами, що неможливо контролювати.

В Україні інфляційні процеси спостерігаються з перших років незалежності і досі. Ми знаємо, що в багатьох моментах вона була руйнівною, а в інших ситуаціях помірною. Перші роки існування незалежної суверенної України супроводжувалися значними економічними труднощами. В більшості вони пов'язані з переходом від планової системи організації виробництва до ринкової економіки.

Перші роки існування України як незалежної держави супроводжувалися величезним збільшенням цін і характеризувалися високою динамікою зростання цін.

Для того, щоб мати певні уявлення про інфляційні процеси в Україні, варто почати з певних причин, що сприяють її виникненню. До таких головних причин виникнення інфляції в Україні можна віднести: диспропорцію внутрішніх і світових цін; високу монополізацію економіки; тиск зовнішнього боргу на державний бюджет.

Тиск зовнішнього боргу впливає на виникнення несприятливого інвестиційного клімату і розповсюджує спекулятивний бізнес. Проблема інфляції має для України не лише теоретичне, але й суто практичне значення.

Кожного року для України є свій індекс споживчих цін, який відрізняється від попереднього, ІСЦ може зростати або зменшуватись.

Його динаміку можна побачити на цьому рис. 1. Від 1991 року, кожен період характеризується різними рівнями та темпами інфляції, відповідно має свої соціальні та економічні наслідки. Для того, щоб чітко зрозуміти процеси, які відбуваються сьогодні, розглянемо динаміку та розвиток інфляції в Україні від 2009 до 2016 року.

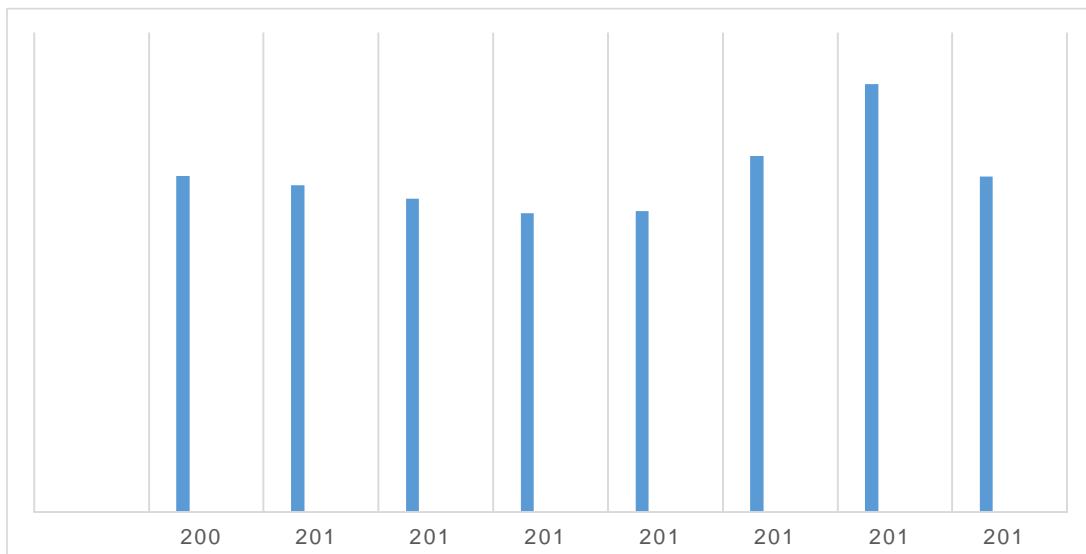

Рис.1. Динаміка та розвиток інфляції в Україні від 2009 до 2016 року (%) Згідно даних Держкомстату, у 2008 року інфляція в Україні сягала 29.3%, ці дані й стали одним з найвищих результатів у світі. У 2009 році через економічну кризу Україна не тільки увійшла в десятку країн з найвищим рівнем інфляції, але й очолила список (рейтинг) із показником 12,3 %.

У 2010 році інфляція склала 9,1 %. У 2010 споживчі ціни зросли на 9,1%. У грудні 2011 року інфляція склала 0,2 %, за весь 2011 рік ціни піднялись на 4,6 %. У 2014 році НБУ пов'язує зростання інфляції в жовтні до 2,4 % із девальвацією гривні в серпні й сезонним зростанням цін. Нацбанк зазначив, що адміністративно регульовані ціни зросли на 2,7 %, тим самим зумовивши ріст інфляції на 0,6 %. Зростали ціни на житлово-комунальні послуги, наприклад тарифи на опалення зросли 10,8 %, зумовивши зростання інфляції на 0,2 %. Інфляція в 2014 році складала 19%, що є значно більше ніж в попередніх роках.

Щоб дослідити дефлятор ВВП, ми повинні розглянути номінальний та реальний ВВП України (рис.2).

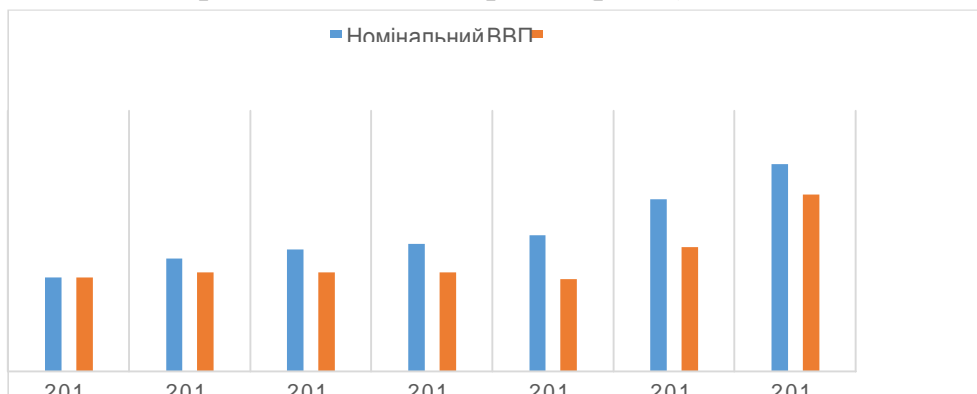

Рис.2. Реальний та номінальний ВВП України за 2010-2016 роки (млн. грн)

Добре уявлення про масштаб інфляції можливо отримати на підставі індикатора, який називається дефлятор ВВП. Він відображає, наскільки виросли ціни в цілому в масштабах економіки. На сайті Міжнародного валютного фонду дефлятор ВВП України за підсумками 2014 коливається на рівні 48,2%.

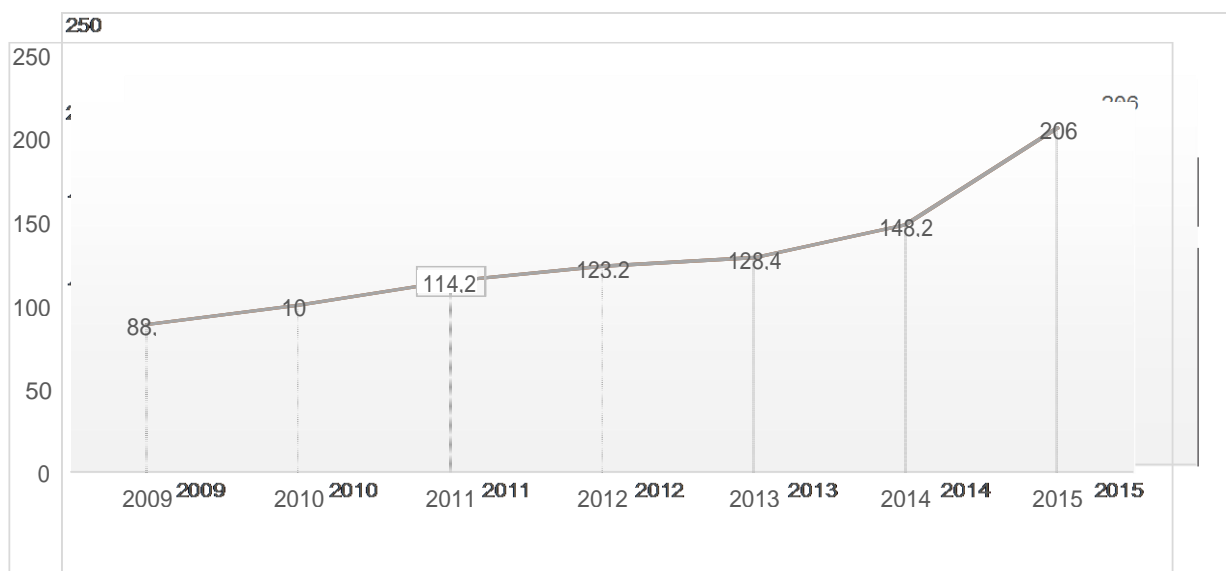

Рис. 3. Дефлятор ВВП України з 2009 по 2015, %

Валютний курс - це певне співвідношення між грошовими одиницями будь-яких двох країн, яке використовується для обміну валют при здійсненні валютних та інших економічних операцій. Якщо темпи інфляції є високими, то відповідно нижчий курс національної валюти.

Як будь-яка ціна, валютний курс відхиляється від вартісної основи під впливом попиту та пропозиції валюти. Співвідношення цього попиту та пропозиції залежить від багатьох чинників, які відображають зв'язок валютного курсу з іншими економічними категоріями - вартістю, ціною, грошима, процентом, платіжним балансом та іншими.

Проаналізуємо рівень інфляції з 2013–2018 (січень) рр. За 2013 р. індекс склав 100,5%. Пік інфляції був у 2014–2015 рр. (124,9 та 143,3% відповідно). Це було спричинено зростанням цін на комунальні послуги, товари і послуги та військовим конфліктом на сході країни. Зростання цін відбувалося на фоні падіння реальних наявних доходів українців, які за попередніми оцінками експертів у 2015 році знизилися більш, ніж на чверть. У 2016 р. за статистичними даними відображено зниження інфляції – до 112,4%, тоді як у 2015 р. – 143,3%.

Зміна споживчих цін в 2016 р. приблизилась до прогнозів Національного банку України і передбачали зростання споживчих цін на 12,4% за загальним підрахунком протягом року [3].

Основними чинниками підвищення цін стало підвищення тарифів, що регулюються адміністративно, та зростання світових цін на нафту. Зниженню базової інфляції сприяло послаблення інтенсивності військового конфлікту на сході, помірна мінливість обмінного курсу гривні, завдяки сприятливій ситуації на зовнішніх ринках, надходженням від експорту високого врожаю зернових та олії. У 2017 р. інфляція прискорила до 113,7% порівняно з 112,4% у 2016 р.

Протягом 2017 р. ціни в українській промисловості зросли на 26,4%. В 2016 р. наявний показник становив 20,5%. Вже у січні 2018 р. інфляція в Україні зросла до 114,1% і перевищила сферу прогнозу Національного банку України. Базова інфляція в січні 2018 р. зросла до 9,8% у річному вимірі. Що обумовлено збільшенням виробничих витрат внаслідок подальшого зростання заробітної плати, послабленням гривні на протязі кількох попередніх місяців і прискоренням споживчого попиту [3].

За оцінками експертів, високі темпи інфляції збереглися і у лютому. Зумовлено це вищими, ніж прогнозувалось, темпами зростання цін на продукти харчування та послуги. До того ж, це призвело до підвищення цін на паливо через подорожчання нафти на світових ринках і знову ж таки, послаблення гривні. Національний банк України підняв облікову ставку до 17% річних, для того щоб стримати інфляцію.

Оптимістичні прогнози інфляції експертами на 2018 р. передбачають зростання споживчих цін на 7,8%. Базовий і песимістичний прогнози складають 10,1% і 13,66% відповідно. Песимістичний варіант включає декілька умов. Припинення міжнародного фінансування України.

Зменшення цін на ключові товари українського експорту більш ніж на 35%. Погані погодні умови в сільському господарстві. Нарощення протекціонізму до українського експорту. Розбалансування державних фінансів. В цьому випадку інфляція буде триматися на рівні – 15% [4].

Національний банк на сьогоднішній день підвищив свій прогноз з інфляції в Україні на 2018 р. з 7,3% до 8,9%, а також на 2019 р. з 5,0% до 5,8%. Національний банк України прогнозує, що у 2018 р. інфляція залишиться високою, на рівні 8,9% – загальна і 8,2% – базова [5].

Таблиця 1. Динаміка зміни індексів інфляції та реальної зарплати в Україні за 2010-2018 роки
(зростаючим підсумком) [6]

Станом на 01.01	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Індекс інфляції, %	101,8	110,2	114,9	114,1	114,6	147,3	206,6	232,6	265,4
Індекс заробітної плати, %	86,7	95,9	117,7	120,9	126,4	104,7	91,0	110,6	124,2

Для того, щоб відобразити реальну інфляцію в Україні порівняємо індекси інфляції та реальної заробітної плати за 2010 та 2018 роки (табл.1).

Як бачимо, після 2014 року ці індекси рішуче розійшлися в різні боки, хоча в нормі індекс реальної зарплати повинен коливатися десь в межах, близьких до 100%, бажано з невеликим перевищенням.

За думкою НБУ інфляційний тиск обумовлюється такими подіями, як:

- перенесення зростання цін сирих продуктів, що спостерігалось минулого року (насамперед, м'яса

та молока), на продукти з високим ступенем обробки;

- активне зростання споживчого попиту;

- підвищення зовнішньої вразливості економіки України через затримку у продовженні співпраці з МВФ, що ускладнює для України залучення капіталу з відповідним тиском на обмінний курс гривні;

- високі інфляційні очікування населення та бізнесу, спричинені поточними темпами зростання

споживчих цін та волатильністю на валютному ринку в останні місяці;

- стрімке зростання світових цін на нафту, яке зумовлює подорожчання палива на внутрішньому

ринку[5].

Слабке верховенство закону та корупція завдають великої шкоди вітчизняній економіці.

Необхідно зробити все можливе і неможливе для ліквідації безмежної корупції та бюрократії в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування [7].

На жаль, антиінфляційні заходи, які ухвалює уряд зводяться переважно до підписання меморандумів і покликані гасити вже існуючі пожежі і можуть бути ефективними лише в короткостроковому періоді. Урядова політика повинна направлятись на укріплення механізмів ринкової системи. Уряд повинен забезпечити природне гальмування зростання цін. Уряд має стійко дотримуватися курсу на покрокове подолання інфляції і повернути довіру більшості населення. Отримати високий рівень довіри уряд зможе лише тоді, коли запропонує визначені, здійсненні і такі, що можна перевірити, антиінфляційні заходи, які дадуть реальні позитивні результати.

Для подолання інфляції потрібно зміцнити гривню. Також ключовим елементом антиінфляційної політики має стати обмеження монополізму в усіх сферах, а найбільше в енергетичному секторі. Необхідно вжити заходів щодо співвідношення темпів підвищення рівня життя населення з реальними можливостями економіки.

Необхідно провести індексацію основних видів фіксованих доходів населення, також слід звернути увагу на подолання факторів зростання безробіття.

Важливою складовою антиінфляційної стратегії є впорядкування державних фінансів, передовсім скорочення бюджетного дефіциту. Потрібно вжити ефективних заходів для поліпшення умов ведення бізнесу, тобто одночасно сприяючи перерозподілу частини коштів населення від споживчого ринку на підприємницькі напрями і розширенню пропозиції товарів і послуг на ринку. Також необхідною умовою є нормалізація валютного курсу для припинення спекулятивних валютних операцій.

Розділ 4.

Причини залагодження інфляції в Україні та засади антиінфляційної політики

Антиінфляційна політика – це комплекс заходів державного регулювання економіки, спрямованих на боротьбу з інфляцією.

Розрізняють два основних напрямки антиінфляційної політики:

- кейсіанська (полягає у стабілізуванні попиту, визнана не особливо ефективною)
- монетарна (в свою чергу поділяється на шокową терапію, адаптивну політику та політику доходів) [10, с.38].

При політиці шоковой терапії скорочуються темпи зростання грошової маси. Найбільш вживана при гіперінфляції, передбачає скорочення дефіциту бюджету через скорочення витрат на соціальні програми, зменшення податкових ставок тощо. Саме через подорожчання кредитів підприємства банкрутують, а сильніші заохочуються. Так і призупиняється інфляція. Є також і негатив – погіршується добробут жителів країни.

Адаптивна політика – це така політика монетарного напрямку, що полягає у поступовому зниженні темпів зростання грошової маси [11].

Політика доходів – це контроль над цінами і зарплатою через повне їх заморожування і встановленням меж їх зростання. Ця політика рідко застосовується, бо уповільнення росту цін викликає дефіцит і їхній ріст стримується лише на деякий час.

Антиінфляційна політика є складовою кожної соціально-економічної політики держави. Кожна держава підбирає свій шлях для вирішення цієї проблеми. Врегулювати рівень інфляції буває важко, адже це складний процес.

Вже кілька десятиліть вчені намагаються знайти ефективний метод вирішення проблеми. Для України це особливо важке питання, за період незалежності керівництво нашої держави так і не знайшло оптимального виходу для подолання інфляційних процесів.

В Україні інфляція приводить до перерозподілу національного доходу між різними верстами суспільства. Через ріст цін конкурентоспроможність національного продукту знижується, це відповідно призводить до зменшення експорту, збільшення імпорту, банкрутства національних виробників, росте попит на іноземну валюту, капітал перетікає закордон, блокується технічний процес.

Знижується політична і соціальна стабільність. Існує ще один важливий недолік інфляції: вона порушує інвестиційний процес, а гіперінфляція його повністю руйнує. Виробники зобов'язані оновлювати устаткування, технології, розширяти виробництво. Для цього потрібно нести інвестиційні витрати. Але інфляція швидко знецінює відрахування і заощадження, які потрібні для інвестиційних цілей. Причинами виникнення та поширення інфляційних процесів можуть бути як внутрішні, так і зовнішні по відношенню до країни чинники. При цьому чинники інфляції можуть мати як економічний, так і неекономічний характер.

Щоб успішно провести оптимізацію інфляційних процесів в Україні насамперед потрібна національна злагода. Для початку Верховна Рада повинна припинити затверджувати нові дорогі проекти, профспілки мають утриматись від вимог підвищення заробітних плат, приватні підприємці згодні не підвищувати ціни, а НБУ повинне дотримуватись емісійного ліміту. Зменшити рівень інфляції можна шляхом підвищення ефективності виробництва, що потребує нових технологій, інвестицій та часу. У короткостроковій перспективі це може посилити інфляційний тиск. Уряд з НБУ повинні проводити спільну політику, щоб дії однієї не пересікались. Уряд повинен запобігати інфляційним очікуванням, щоб громадяни позбувались страху знецінення збережених коштів [14].

Аналіз та систематизація існуючих підходів до подолання інфляції в економіці дозволяє виділити такі шляхи вирішення зазначеної проблеми:

1. Стимулювання товарності економіки шляхом державної підтримки (н.п. пільги).
2. Приватизація державної власності.
3. Ефективна грошова реформа, впорядкування фінансів
4. Регулювання зайнятості.
5. Інтенсивний імпорт споживчих товарів.
6. Зниження вартості кредитних ресурсів для виробництва і швидке нарощування обсягів виробництва
7. Розвиток ринку цінних паперів.
8. Реанімація банківської системи.

Фахівці стверджують, що основні чинники української інфляції приховані у політиці заробітньої плати і політиці податків. Деякі економісти кажуть, що саме через енергетичні та сировинні ринки і закручується інфляційна спіраль.

Висновки

Підбиваючи підсумки можемо сказати, що інфляція є небезпечним процесом і впливає на фінанси, і економіку держави. Інфляція виникла дуже давно і характеризується це поняття різким зростанням цін і знеціненням грошей. Розрізняють інфляцію попиту і витрат. Інфляція буває галопуюча, помірна і гіперінфляція. Показниками інфляції є темп інфляції, ІСЦ, норма, темп зростання і приросту інфляції.

В сучасних економічних і політичних умовах інфляція в Україні проявляється у вигляді підвищення товарних цін, девальвації гривні, зниження купівельної спроможності населення, збільшення соціальної нерівності та активного розвитку тіньової економіки.

Зниження рівня інфляційних процесів залежить від співвідношення багатьох економічних і політичних факторів та ступеня їхньої активності. Найбільшої ефективності можна досягти лише за умов комплексного використання всіх можливих способів боротьби з інфляцією.

Основним способом боротьби з інфляцією має бути боротьба з її основними причинами, тому що придушення інфляції за допомогою повного контролю над цінами і доходами без усунення її причин негативно позначається на розвитку ринкових відносин.

Отже, реальним підґрунтям для економічного зростання та оптимізації економіки є створення конкурентоспроможної економіки, пошук підприємцями правильної сфери реалізації для підвищення попиту економіки на гроші. Важливим також є правильне проведення грошово – кредитної політики.

Список використаної літератури

1. Круш П.В., Тульчинська С.О. Макроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.
2. Гальчинський А. Основи економічної теорії / Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. // Підручник. – К.: Вища шк., 1995. – 471 с/
3. Семюелсон П. Макроекономіка./ Семюелсон П., Нордгауз В.// — К.: Основи, 1995. — 360 с.
4. Левченко З. Інфляція зростає – що робити?/ З. Левченко // Цінні папери України. – 2008. – №11. – С. 22-23.
5. Щербак А. Як приборкати інфляцію в Україні? / А. Щербак // Економіст – 2008. – №9. – С. 43-45
6. Тема 8. Інфляція. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.readbook.com.ua/book/8/263/>
7. Інфляція і ціни. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://knoema.ru/atlas>
8. Інфляція в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
9. Словарь финансовых терминов. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://uallfinanz.com/dict/word/954>
10. Кораблін С. Інфляційні орієнтири// Дзеркало тижня, № 10 (589), 18-24 березня, 2006.
11. Влияние инфляции на валютный курс. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://betafinance.ru/education/vliyanie-inflyacii-na-valyutnyu- kurs.html>

12. Типи та види інфляції. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://lubbook.org/book_215_glava_21_Tema_4.2._Tipi_ta_vidi_%D1%96nf_lj_a.html

13. Індекс інфляції. Держкомстат України // Урядовий кур'єр. – 2009.

14. Коваленко О. Інфляція в Україні: Особливості впливу на фінансову систему / О. Коваленко ; Львівський національний університет ім. І. Франка // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – 316 с

15. Індекс інфляції (Україна). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/infl/?2016>

16. Заячківська О. В. Аналіз наявного стану інфляційних процесів у сучасній Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vestnikeconom.mgu.od.ua/journal/2017/24-2-2017/10.pdf>

17. Глущенко Л. Д. Українські реалії причин та наслідків трудової міграції - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17070/1979.pdf?sequence=3>

18. Рішення Національного банку України «Про підняття облікової ставки у 2018 році. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=62987152&cat_id=55838

19. Інфляційний звіт Національного банку України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=63442010>

20. Індекс споживчих цін. Фінансовий портал Мінфіну [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://index.minfin.com.ua/index/infl/>

26

21. Індекс реальної заробітної плати. Фінансовий портал Мінфіну [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://index.minfin.com.ua/labour/salary/index/>

22. Лесько О. Й. Деретуляція підприємницької діяльності та покращення умов ведення бізнесу в Україні / Лесько О. Й., Глущенко Л. Д.,

Мещерякова Т. К. // Вісник Вінницького політехнічного інституту. -
Вінниця.: ВНТУ, 2016. - Вип. 1 (2016).- С. 58 - 64.